

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkiem tygodniowym i Dziennikiem urzędowym codziennym, tudzież Rozmaitościami co Środy, kosztuje w prenumeracie: Bez pocztą: kwartalnie 3 złr. 45 kr., miesięcznie 1 złr. 20 kr. Z pocztą: kwartalnie 4 złr. 30 kr., miesięcznie 1 złr. 35 kr. — Insercya od wiersza w półkolumnie (drukem garmont) po raz pierwszy 4 kr., następnie po 2 kr. m. k.

Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka. — Ameryka. — Hiszpania. — Francya. — Belgia. — Holandya. — Niemce. — Szwecya i Norwegia. — Rosya. — Grecya. — Azya. — Doniesienia z ostatniej pocztą. — Kronika.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

W gminie Studziance, stryjskim obwodzie założono systemizowaną parafialną szkołę. Na wyposażenie tej szkoły zobowiązała się powyższyżona gmina:

a) Na utrzymanie kazdoczesnego nauczyciela parafialnej szkoły, który równocześnie pełnić ma obowiązki dyaka, płacić corocznie 80 złr. m. k. w kwartalnych ratach z góry wgotówce i prócz tego po ukończonych zniwach dostarczać od każdego gospodarza po garncu twardego zboża w naturze.

b) Wzniesiony już szkolny budynek składający się z obszernego pokoju przeznaczzonego na szkołę, z izby mieszkalnej, kuchni i szpizarni, utrzymywać zawsze w jaknajlepszym stanie, oraz sprawić i dokupywać potrzebne szkolne porządki.

c) Na opał szkoły dostarczać co roku z własnych funduszków sześć sagów drzewa, oraz zwieźć i porąbać. Nakoniec

d) postarać się o potrzebną w szkole usługę.

Udowodnioną temi ofiarami dążność ku wsparciu oświaty ludu podaje c. k. Namiestnictwo do publicznej wiadomości.

Sprawy krajowe.

(Mianowania. — Wymiana banknotów 1000 reńskowych. — Przyjęcie kardynała i biskupów u Dworu. — Odłożenie uroczystości odsłonięcia posągu Radetzkiego. — Związek gmin.)

Wiedeń, 9. października. Jego c. k. apost. Mość raczył najwyższem postanowieniem z 2. listopada r. b. nadać najlaskawiej dwie w gremium finansowej dyrekcji krajowej we Lwowie opróżnione posady nadradzców finansowych lwowskim radzcom finansowym Karolowi Oliwa i Franciszkowi Roder.

— C. k. ministerium finansów mianowało radzcę finansowego, Franciszka Küllian zostającego obecnie przy c. k. finansowej dyrekcji krajowej w Gradcu, radzcą finansowym w gremium c. k. finansowej dyrekcji krajowej we Lwowie.

— Dyrekcya uprzywił. austr. banku narodowego w Wiedniu wydała następujące obwieszczenie z 9. listopada 1858:

„Odnośnie do rozporządzenia cesarskiego z 30. sierpnia 1858, którym termin do ściągnięcia i wyjęcia z obiegu banknotów po 1000 złr. w monecie konwencyjnej oznaczono na dzień 30. czerwca 1859, podaje się z przyzwoleniem wys. ministerium finansów do wiadomości publicznej, że już od dnia dzisiejszego wymieniane być mogą banknoty po 1000 złr. w monecie konwencyjnej w głównej kasie banku narodowego w Wiedniu na notę waluty austryackiej, a to w stosunku stu złr. monety konw. za sto pięć złotych waluty austryackiej.“

— Gazeta wiedeńska donosi: Zeszłej soboty — dnia 6. listopada — o godzinie 2giej raczył Jego c. k. apost. Mość przyjmować najlaskawiej kardynała księcia-arcybiskupa wiedeńskiego wraz z wezwanymi na koncylium prowincjonalne biskupami, opatami, zastępcami kapituły katedralnej i innymi duchownymi. Po przemowie Jego Eminencyi kardynała raczył Najjaśniejszy Pan temi słowy odpowiedzieć:

„Konkordatem uchyliłem tamy, które w państwie Mojem ścięniały kościół w rozwoju ubłogosławionych jego czynności. Uczyniłem to w tem niezachwianem przekonaniu, że biskupi przejęci uczuciem większej już odpowiedzialności, jaka odtąd ciążyła na nich, użyją praw znów im przyznanych z gorliwością i starannością. Każda oznaka świadcząca o ziszczeniu się tych oczekiwań jest dla Mnie prawdziwą przyjemnością, i dlatego wielce mię to cieszy, że usiłujecie rozwojowi silniejszego życia kościelnego nadać dobrze obmyśloną i trwałą podstawę.

Cieszy Mnie i to, że biskupów i dygnitarzy tej prowincyi kościelnej, w których przychylności dla Mnie i dla Domu Mojego pokładam zupełne zaufanie, widzę na pierwsze koncylium zebranych pod przewodem Waszej Eminencyi, którego niezłomnej wierności i

wysokiej mądrości doświadczyłem śród najtrudniejszych stosunków. Niech Wszchemocny pobłogosławi dziełu, do którego Was powołał.“

Praga, 7go listopada. Już wczoraj rozeszła się pogłoska, że dla lekkiej słabości Jej Mości Cesarzowej odłożone zostało na trzy dni przybycie Ich Mości Cesarstwa a tem samem także i uroczystość odsłonięcia posągu Radetzkiego. Ich Mość Cesarstwo przybędą dopiero 11. b. m., a uroczystość odsłonięcia nastąpi 13. Z tej przyczyny odłożone zostaną także inne festyny, jak na przykład bal na wyspie Zofii. Przybycie Ich Mości Cesarstwa na bal zapowiada program na godzinę 8. wieczorem.

— W niektórych gminach na Karście koło Tryestu istnieje od niepamiętnych czasów zwyczaj trzymać pastucha gminnego, któremu wszyscy mieszkańcy bez różnicy czy mu każą paść swoje bydło, lub nie, muszą dawać wikt i inną umówioną zapłatę. W razie oporu którego z mieszkańców następuje natychmiast, w mocy powyższego zwyczaju grabież, a to w tym samym dniu, w którym mieszkaniec wikt ma dawać. Poczem ta grabież idzie na sprzedaż. Na zasadzie tego niezaprzeczonego zwyczaju odrzuciło c. k. ministerstwo spraw wewnętrznych podany przeciw temu przez jednego z członków gminy rekurs z tą uwagą, że jest w ogóle mylnem zdaniem, iż każde urządzenie gminy powinni tylko ci opłacać, którzy z tego pożytek mają, gdyż to równałoby się poniekąd rozwiązaniu całej gminy.

Ameryka.

(Utarczki meksykańskie.)

Do Nowego Orleanu zawiął paropływ z wiadomościami z Brazos, które po 14. października sięgają. Nadmieniona bitwa między Vidaurrim i Miramonem zaszła w pobliżu Ahualusko i miała trwać cztery dni. Vidaurri poniósł wielką klęskę i ustąpił do Monterej. Uzbiera się tam, ażeby na nowo uderzyć na Miramona. Jenerała Casanova, naczelnika wojska Guadalaxary, poraził w pobliżu tego miasta na głowę Degollado. Z 1000 ludzi utracił Casanova 800 w poległych, rannych i dezterterach, tudzież działa i amunicję. Będący pod rozkazami Degollada jenerałowie Blanco i Rocha zajęli Leon, Celaya, Salamankę i inne miasta w pobliżu Guanxauato; Sinaloa stolica państwa Kuliakan oświadczyła się za konstytucjonistami, a Koronado, tamtejszy wódz zbrojnych sił konstytucyjnych postępował na Mazatlan. Trzy kompanie wojska Echeagarry w Jalapie przeszły do konstytucjonistów, które stały pod rozkazami Llavy, pięć mil od miasta. Drugie trzy kompanie zamyślały nazajutrz pójść za tym przykładem.

Hiszpania.

(Wybory.)

Madryt, 4. listopada. W Guipuzkoa odkryto korespondencję pretendenta z obcemi dworami podczas domowej wojny hiszpańskiej, równie jak inne ważne papiery.

Według depeszy telegraficznych z Madrytu z 5. listopada wiadomy jest potąd wypadek 251 wyborów (w ogóle liczą 349 deputowanych); z tych jest 222 rządowych, a 29 z opozycji. Sądzą, że wszystkich deputowanych z opozycji niebędzie więcej nad 40. W Madrycie wybrano jednego deputowanego rządowego, a czterech z opozycji. W Saragocie (gdzie jak wiadomo, jest stronnictwo progresistów dość liczne), odniósł rząd zwycięstwo przy wyborach, a w Barcelonie ma tak rząd, jak i opozycja równą liczbę głosów. Olozaga, szef progresistów wybrany został sześćkrotnie, a w samym tylko Madrycie dwukrotnie.

Francya.

(Przedsiębiorstwo kolei w Algierji. — Wystawa ziemiopłodów Algierskich. — Muzeum algierskie. — Nadzór szkolny. — Naprawa telegrafu podmorskiego. — Próby ogniowe. — Subskrypcya na Suez. — Data statystyczne z Grecyi. — Wychodźstwo murzyńskie. — Wyprawa na Kochinchinę hiszpańska. — Nowa osada w Algierji. — Amerykańska fregata wojenna na Bosforze.)

Paryż, 6. listopada. Według doniesień dziennika urzędowego pracują wprawdzie bez przerwy nad sprawdzeniem i rozpoznaniem propozycji względem kolei żelaznych w ministerium dla Algierji i kolonii, lecz mimo to nie powezmą żadnej uchwały sprzecnej ze zwyczajnym porządkiem czynności, którym przepisano, że każdemu wolno jest podawać ofertę w tej mierze. Niesprawdza się przeto pogłoska, jakoby przedsiębiorcom niektórym przyrzeczono wyłączne koncesye na budowę kolei żelaznych.

— Ministerjum dla Algierji i kolonii obwieściło w *Monitorze*, że wystawę ziemiopłodów i wyrobów algierskich w ulicy Grenelle-St. Germain, tudzież wystawę wyrobów kolonialnych w ulicy de Rivoli zwiedzać można odtąd codzień bezpłatnie, z wyjątkiem tylko wtorku. Wstęp wolny przyczyni się do liczniejszego zwiedzania tych wystaw, tudzież do lepszego obznajomienia się stanu kupieckiego z wyrobami kolonii i Algierji.

— W muzeum wersalskiem urządzają z rozkazu Cesarza nową salę trofeów, w której umieścić mają obrazy zamówione dla uświetnienia wyprawy krymskiej, jak niemniej i portrety generałów, którzy odznaczyli się w tej kampanii. Z polecenia Cesarza umieszczony ma być tam i portret generała Salles w naturalnej wielkości.

— Jak w Paryżu, tak i w całej Francji zamknięte być mają na mocy okólnika ministra spraw wewnętrznych wszystkie domostwa publiczne, gdzie młodzież zwiedzająca szkoły schodzi się na zabawy nocne. „Domy, na które od dawniejszego już czasu uzały się familie z niektórych miast prowincjonalnych,“ zostawać mają pod ścisłym dozorem zwierzchności.

— Zapuszczenie kotwicy okrętowej niedaleko portu kaletańskiego było przyczyną uszkodzenia drutu telegraficznego między Kaletem i Duwrem. Towarzystwo telegraficzne wysłało 21. paźdz. paropływ „Douro“ z dwudziestoma robotnikami na wybrzeże francuskie dla naprawienia tej szkody.

— W obecności zwierzchności miejskich i niektórych chemików znakomitych, odbył w Metz Franciszek Buvret szczęśliwie ośmnastą próbę ogniową, przy czem rzuciwszy się w rozniecone płomienie, wyszedł z nich bez żadnego uszkodzenia na ciele. Przechodził też między szpalerem gorejących stosów drzewa, a suknie jego niedoznały najmniejszego uszkodzenia — jak o tem donosi *Independant de la Moselle*, dziennik w Metz wychodzący.

— Pierwszy dzień subskrypcji na kanał w Suezie przeszedł szczęśliwie, gdyż w samym Paryżu rozebrano do godziny 4tej 5000 akcyi. Na prowincji powiodła się subskrypcja jak najpomyślniej, i zebrano prawie cały już kapitał. Dziennik *Courrier du Dimanche* ogłosił dnia 6. b. m. korespondencję zawierającą data statystyczne wyjęte ze sprawozdania greckiego ministra finansów. Od roku 1834 powiększyła się ludność tego państwa małego z 600.000 na 1,045.000 mieszkańców, którzy po większej części trudnią się rolnictwem i żegluga. Postęp rolnictwa był bardzo powolny, a w ogóle rodzi się w Grecji tylko tyle zboża, ile go kraj koniecznie potrzebuje na własny użytek. Zbiór rodzynek koryneckich powiększył się w dwójnasób, t. j. z 10ciu milionów litres na 20 milionów, a winnice zajmują teraz trzykroć więcej gruntu, niż przed wojną o niepodległość. Miasto 380.000 drzew morwowych znajduje się ich teraz w Grecji 1,500.000, drzew figowych 260.000 miasto 50.000. Drzew oliwnych było przedtem 2,300.000, a teraz jest ich 7,400.000, zaczem i przychód z nich powiększył się z 540.000 drachm na 7,400.000. Cła przywozowe wynosiły roku 1834 1,652.135 drachm, a wywozowe 367.959, razem 2,139.945 drachm. Roku 1856 wynosiły cła 4,151.011 drachm. Hodowanie bydła podupadło nieco, a zresztą i przemysł wcale się nie podźwignął.

— Książę Hieronim wziął udział w subskrypcji na przekopanie kanału w Suezie. Nazwisko jego stoi na czele listy.

— Mimo wyraźnego przez prasę urzędową zaprzeczenia tej pogłoski, jakoby rząd francuski zrzekał się już systemu swego co do wychodźstwa murzynów, pojawiły się nowe doniesienia o tem w korespondencyach paryskich do dzienników zagranicznych. A w jaki zresztą sposób stają niektórzy w obronie „wychodźstwa murzynów,“ okazuje się to z wyrazów pisma peryodycznego „*Revue contemporaine*,“ gdzie między innymi i to przychodzi: „Wychodźstwo to potwierdzone przez Cesarza jest właśnie stroną przeciwną handlu niewolnikami; jest dla Afryki dziełem cywilizacyi, a dla kolonii naszym środkiem pomyślności powszechnej.“

— Hiszpańskie wojska, które wyprawę na Kochinchinę odbywać mają wspólnie z Francuzami, opuściły Manilę na dniu 27. sierpnia; ztamtąd, jak piszą z Manili, udały się na archipelag Huonang, gdzie połączyć się mają zjednoczone siły. Przed opuszczeniem Manili odprawiano ś. mszę, na której znajdowały się wszystkie wojska wyprawy. Wojska i materiały umieszczono na 21 transportowych okrętach. Prócz tego oczekiwano przybycia innych statków, które miały zabrać żywność, amunicję, inny jeszcze materiał i mały korpus rezerwy.

— Cesarz zezwolił znowu na założenie w Algierji nowej osady między Algierem a Bugią o 100 kilometrów od Algieru; ta osada nazywać się będzie Tizi-Uzu i składać się ma z 94 domów. W najnowszych latach osiadło tu w około twierdzy Tizi-Uzu do 600 Europejczyków, którzy teraz połączeni zostaną w jednej gminie. Położenie tej osady jest doskonałe, i niezbywa ani na drzewie ani na wodzie; w pobliżu jednak mieszkają Kabylowie, z którymi obchodzić się trzeba ostrożniej jak z Arabami i którzy niełatwo dadzą się oglądać ze swych posiadłości. „To właśnie — stoi w raporcie ministra Algierji — spowodowało administracyę, wyznaczyć tej osadzie tylko 286 hektarów pola, które wystarczą na pierwsze potrzeby i które później łatwo mogą być pomnożone.“

— Amerykańska fregata „Wabash“ przybyła temi dniami jak wiadomo Dardanele nieotrzymawszy na to upoważnienia od Sultana, a komendant fregaty miał nawet oświadczyć, że jako oficer Zjednoczonych stanów nie jest obowiązany stosować się do traktatów europejskich państw względem wolności na morzu i cieśninach. Euro-

pejskie dzienniki niezwróciły dotąd na ten wypadek takiej uwagi jakby należało. Dziennik *Patrie* umieszcza teraz dopiero w tej sprawie artykuł, i stara się udowodnić, że zawinięcie statku „Wabash“ przed Konstantynopolem jest nadwreżeniem paryskiego traktatu, za co Turcja powinna być pociągnięta do odpowiedzialności. W konwencji przyłączonej względem cieśnin, do paryskiego traktatu z dnia 30. marca 1856 roku, zobowiązuje się Porta, utrzymywać na przyszłość dawny zwyczaj państwa tureckiego, według którego wojennym okrętom zagranicznych mocarstw wzbroniony jest wstęp do Dardanelów i Bosforu.

Belgia.

(Pank gry w Spaa.)

Koncesya dzierzawców gry w Spaa kończy się z 31. grudnia 1861. Zawiazano się już nowe towarzystwo gry, które chciało miastu i rządowi daleko korzystniejsze podać warunki, i z tego powodu postarało się terazniejsze towarzystwo o przedłużenie swej koncesyi aż po roku 1880. Zgodzono się tymczasowie na następujące warunki: Kontrakt gry będzie po 1880 ponowiony, jednak rząd zastrzega sobie prawo rozwiązać go każdego czasu, jeżeliby na mocy legislacyjnego rozporządzenia albo konwencji dyplomatycznej zakazano hazardowne gry w Niemczech. Z czystego zysku otrzyma państwo 50 pct., miasto Spaa 20 pct., koncesyonaryusze 30 pct. Miasto zrzeka się natomiast 20.000 fr., które dotychczas pobierało od państwa jako dodatek do budżetu.

Holandya.

(Ochrona od zarazy bydłowej. — Dyplomy doktorskie.)

Ze szczegółów statystycznych o wypadku szczepienia bydła regatego dla zapobieżenia płucnej choroby panującej w prowincji Friesland okazuje się, że przedewszystkiem szczepić należy bydło młode, a szczepienie to powtórzyć w okolicach, gdzie choroba grasuje.

— Ogłoszono teraz warunki, pod którymi doktorzy medycyny z uniwersytetów zagranicznych mogą otrzymać dyplom na doktora medycyny w Holandji. Egzamin taki odbywa się publicznie i trwa 3 godziny. Jeśli kandydat jest krajowcem, natenczas składać ma egzamin w języku krajowym, a w razie przeciwnym w rodowitym swym języku, jeśli ci, co go słuchać mają są dostatecznie obeznani z tą mową, lub też wybierać może między językiem holenderskim i łacińskim. Kto od pierwszego razu nie złoży egzaminu, nie będzie już po raz wtóry przypuszczony doń na zasadzie tego samego dyplomu zagranicznego uniwersytetu. Koszta wynoszą 150 zł.

Niemce.

(Dekoracye byłym ministrom. — Ułożenie traktatu ślubnego księcia Kalabrii. — Zastępstwo w czasie nieobecności Króla wirtenberskiego. — Wyspy sandwickskie w stosunku handlowym. — Petycja za uchYLENIEM niedogodności świątecznych.)

Berlin, 8go listopada. Były prezydent ministrów otrzymał order orła czarnego z brylantami; Bodelschwing i Waldersee order orła czerwonego pierwszej klasy z liściem dębowem; Manteuffell II. krzyż komtura domowego orderu hohenzollerskiego, a prócz tego zatrzymują ci wszyscy rangę i tytuł ministrów państwa.

Mnichów, 5. listopada. Wczoraj ułożyli obadwaj pełnomocnicy, tutejszy król. neapolitański nadzwyczajny poseł i pełnomocny minister hrabia Ludolf i książęcy marszałek nadworny baron Freiberg-Eisenberg kontrakt ślubny między Jego królewicz. Mością księciem Kalabrii następcą tronu neapolitańskiego i Jej królewicz. Mością księżniczką Maryą. Jutro odwiezie go kurjer do Neapolu, z kąd po podpisaniu Jego Mości Króla obojga Sycylii natychmiast napowrót przywieziony będzie do Mnichowa.

Sztuttgarda, 4go listopada. Dziennik *Kölnische Zeitung* pisze odnośnie do podanej już wiadomości o podróży Króla do Nissy, że bieżące sprawy rządu załatwiać będzie podczas nieobecności Króla ministeryalna rada pod prezydencją następcy tronu, ważniejsze zaś sprawy mają być regularnie przesyłane królowi do roztrzygnięcia.

Z **Hamburga** przy końcu października. Najnowsze wiadomości z Sandwickskich wysp donoszą, że brygantyna „Antilla“ wiezie ładunek kokosowych orzechów; 2000 beczek wielorybiego tranu, bardzo wiele skór i 35.000 funtów hawajskiej wełny. Jestto pierwszy okręt, który wełnę albo jakiegokolwiek inne produkta ładował na wyspach sandwickskich bezpośrednio dla Anglii.

Kolonia, 4. listopada. Przedwczoraj po południu zebrała się w pałacu kapitulnym znaczna liczba mieszczan tutejszych, by się naradzić nad niedogodnością święcenia niedzieli, a następnie ułożyć i podać petycję do rady gminy, które dla zaradzenia tej niedogodności wstawić się ma u wyższej władzy. Lecz by petycji tej nie uważano za domaganie się niektórych tylko osób, przeto uchwalono zbierać podpisy w tej mierze we wszystkich parafiach.

Szwecya i Norwegia.

(Komitet ekonomiczny i finansowy.)

Sztokholm, 1go listopada. Jego królewicz. Mość, książę Rejent, mianował dnia 26go z. m. komitet dla rozpoznania ekonomicznych i finansowych stosunków Szwecyi i przedłożenia potrzebnych propozycji względem zmiany ustaw i zakładów odnoszących się do spraw pieniężnych i kredytowych.

Rosya.

(Towarzystwo akcyonaryuszów na dostawę żywności. — Mianowania. — Wyprawa kaukaska. — Wyprawa misji do Pekinu.)

Z Królestwa Polskiego, 6. listopada.

Ponieważ z rozpisanych dotychczas liwerunków prowiantu tylko ten był bezskuteczny, który przeznaczony jest dla magazynów położonych w okręgu pierwszej armii w Kurlandii i Liwonii, przeto naczelny wódz potwierdził nowy na 8. b. m. przeznaczony termin do zawarcia tych liwerunków na rok 1859. Zresztą zawiązuje się w Rosyi towarzystwo akcyonaryuszów, które chce załatwić wszystkie liwerunki dla wojska i podpisało już kapitał 40 milionów rubli srebrnych. Z rozpisanego liwerunku dla Zamościa, okazuje się, że ta w strategicznym względzie niewielka forteca odgrywa teraz bardzo podrzędną rolę.

— Jenerał Paniutyn został szefem pułku alexopolskiego, a znajdujących się na Kaukazie Wielkich książąt Mikołaja i Michała Nikołajewiczów mianował Cesarz szefami kaukaskich saperów i artylerji dywizji kaukaskich grenadierów.

— Z urzędowych raportów o dobrowolnem poddaniu się wielu Czezeńców i nowych wyprawach na Szamila okazuje się, że w wyprawie na przyszły rok nie będzie już bezpieczny Szamil w dotychczasowej swej rezydencji Szance Wedenno nad Argunem, i że mu już tylko pozostaje odwrót do Lezgii, dokąd jeszcze rosyjski oręż nie wkroczył.

Petersburg, 31. października. Z trzech gubernii, Włodzimirskiej, Jarosławskiej i Samarskiej donoszą o utworzeniu gubernialnych komitetów szlachty w pierwszych dniach tego miesiąca. — Z Kiachty donoszą, że w lipcu przybyli tam Ezebiusz biskup z Nerczyńska, szef sztabu sybirskiego korpusu, pułkownik Busse i kilka innych osób, ażeby duchowną misję przy jej odjeździe do Pekinu uroczyste aż na granicę odprowadzić. W Kirańsku, 20 wiorst od Troicko-Sawska rozłożyło się 4000 ludzi z armii kozaków zabałkańskich i z liniowych kozaków sybirskich z jedną baterją obozem, pierwszym w Zakaukazyi. Dnia 5. wykonał ten obóz wielki manewr polny, a kupiecki stan Kiachty dał tego samego dnia misji wielką ucztę pożegnawczą. Po skończonej uczcie kilku wojskowych zrobiło wycieczkę do chińskiego Majmacynu, gdzie ich uprzejmie przyjęto. Dnia 6. zrana odprawiono w Kiachcie w kościele Zmartwychwstania uroczyste nabożeństwo pożegnawcze; poczem opuściła misja miasto i szła piechotą w towarzystwie osobnego konwoju przez Majmacyn. W konwoju znajdował się kiachcki komisarz pograniczny, tudzież wyznaczeni przez jenerał-gubernatora oficerowie. Od chwili przekroczenia granicy aż dopokąd misja nie przeszła przez Majmacyn, dawała rozstawiona na granicy rosyjska artylerja nieustanne salwy. Za Majmacynem czekały na misję powozy, i po serdecznem pożegnaniu ruszyła w podróż w głąb Mongolii.

Grecya.

(Wiadomości bieżące.)

Z Aten, 30go października. Izby zostały zwołane na dzień 11. listopada. Jest to jedyny ważny akt dni ostatnich. Ministrowie czynią przygotowania na otwarcie sesji i załatwiają bieżące sprawy.

— Podanie ministra spraw wewnętrznych o dymisyę, nie przyjął Król, jak słyhać; obiegające zatem pogłoski o zmianie ministrów, płoną same przez się.

— Zaprojektowany grecki telegraf w przyłączeniu do linii z Konstantynopola do Syry, ma być poprowadzony na Thermię i przylądek Sunium a stamtąd lądem do Aten.

— Adjutant ministra marynarki odplynał temi dniami do Anglii objąć trzy małe na rachunek greckiego rządu zbudowane parostatki.

— Grecki konsul w Petersburgu pan Condojannaki nadesłał rządowi sumę 40.000 dr. na założenie domu podrzutków.

— Bracia Skalzejani, podejrzani o rabunki w Epirze stawili się, jak słyhać, dobrowolnie u greckich władz, i odwieziono ich do Missolunghi, gdzie będą sądzeni. Byłoby niesłusznem uprzedzać wyroki niezawisłych sądów, jednak mowa, jaką prowadzą niektóre dzienniki, upatrując w bandytach, co przed niedawnem jeszcze czasem rabowali chrześcijańskie włości w Epirze politycznych męczenników szukających przed „tureckim barbarzyństwem“ schronienia na greckiej ziemi, zasługuje na wielką naganę.

— Fuad Basza przyjechał tu wczoraj, ale po krótkim pobycie wraca do Konstantynopola.

Azja.

(Angielski traktat z Japonią.)

Na podstawie amerykańsko-japońskiego traktatu zawarł lord Elgin podczas swego krótkiego pobytu w Yedo bardzo korzystny traktat handlowy. Ten traktat zawiera postanowienia względem pobytu angielskiego posła w Yedo, rozporządza otwarcie portów: Kanagawa, Nangasaki i Hakodade w ciągu roku, później otwarcie jednego portu na zachodnim, i Hiogo na wschodnim wybrzeżu, przy mieście Ohozaki, które również jak Yedo zostanie otwarte dla handlowego obrotu. Wywozowe artykuły opłacają 5 a przy wozowe 20 procent, inne należności jak np. beczkowe i t. d. nie istnieją wcale. Niektóre przywozowe artykuły np. bawełna i wełniane materye, doznają nawet pewnego uwzględnienia i opłacają także tylko 5 procent. Po 5 latach zostanie taryfa rewidowaną. Cesarz był słaby i

nie mógł przyjmować lorda Elgina. Hrabia Putiatyn znajdował się w Yedo równocześnie z lordem Elginem i był na audyencyi u syna Cesarza, czego lord Elgin jednak nie przyjął. Rosyjski traktat w ogólności ma być zawarty pod takimi samymi warunkami jak amerykański; amerykański został zawarty na dniu 28go lipca w Kanagawie w pobliżu miasta Yedo i nadaje wielkie przywileje. Handlowy monopol rządu zostanie zniesionym, a Amerykanie mogą utrzymywać w Yedo swego posła. Na teraz nie wolno Europejczykom z wyjątkiem posłów zapuszczać się w głąb Japonii, co daje się łatwo usprawiedliwić, jeżeli uwzględnimy, że całym krajem rządzi 360 książąt w osobnych i prawie niezawisłych powiatach.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Tryest, 9. listopada. Jego Cesarzew. Mość Arcyksiążę gubernator odjechał zjad dziś do dnia c. k. jachtem parowym „Fantazyja“ do Wenecyi. Angielski paropływ wojenny „Caradoc“ zawinął tu wczoraj z Malty. Austriackie brygi „Emmy“ i „Gioachimo“ rozbiły się — jak donosi depeza telegraficzna z Neapolu pod Ortoną, załogi ich jednak uratowano. Austriacką brygantynę „Trojano“, która 6go b. m. wpadła na mieliznę pod Grado, wydobył paropływ wojenny „Curtatone“ przy pomocy parostatku Lloyda i sprowadził do Tryestu. Jego Cesarzew. Mość Arcyksiążę Ferdynand Maksymilian wyznaczył dla wdowy po kapitanie Sussanich i familii kilku majtków z austriackiej brygantyny „Mimi“, którzy zginęli przy ratowaniu austr. brygu „Fede“, 1200 zlr.

Paryż, 7. listopada. Wczoraj była recepcya u księcia Napoleona. Książę wyraził przytem nadzieję, że przymierze mocarstw zachodnich będzie trwałe.

Londyn, 8. listopada. Urzędowa depeza donosi z Hongkongu z 28. września: Kanton spokojny, handel się ożywia. Holendrowie obsadzili 6go września z małą stratą Janbęę na Sumatrze, a Francuzi i Hiszpanie bez straty Turannę w Kochinchinie.

Nissa, 6. listopada. Tutejszy dziennik *Nisardo* donosi: Towarzystwo rosyjskie postanowiło zbudować kolej żelazną z Nissy lub Villafranca na Vesuvia do Cuneo. Jenerał Baganow, inżynier Kaczubrowski i deputowany Banalis rozpoznawali już plan tej kolei. Oczekują tylko przybycia Wielkiego księcia Konstantego, który ma stanowczo rozstrzygnąć tę sprawę.

Florencya, 6. listopada. Przed kilkoma dniami przybyła tu Wielka księżna Marya Mikołajówna i wysiadła w wili Demidowa. Nazajutrz witała ją familia wielkoksiążęca, poczem wielka księżna była z wizytą w pałacu rezydencyjnym. Dnia 4. b. m. przybyli Ich M. księżtwo modeńskie do Liwurny, a 5. odjechali do Florencyi. Wielki książę wyjeżdżał do pierwszej stacyi naprzeciw dostojnym gościom i towarzyszył im do stolicy, gdzie kilka godzin zabawili, a potem ostatnim pociągiem wieczornym odjechali do Piz.

Korfu, 1. listopada. Ces. paropływ wojenny „Vulkan“ pod dowództwem kapitana Sterneck zawinął tu 26go z. m. z Bocche di Cattaro dla śledzenia na tutejszych wodach podejrzanego okrętu, który między Cimerą i Fano ściął dwa statki austriackie; do dziś jednak były wszelkie poszukiwania daremne, i „Vulkan“ odplynał z powrotem do Cattaro.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 11. listopada.

Hotel rosyjski: PP. Takaczy de Bersa Konst., c. k. major, z Wiednia. — Puzyna Włod., z Martynowa nowego. — Wiśniewski Hen., z Dobrzana.

Hotel angielski: PP. Lewandowski Paweł, z Szwecyi. — Tretter Hil., z Warszawy.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 11. listopada.

PP. Br. Brückmann Ksaw., do Wołoszczy. — Szpital Ferd., do Bystrzycy. — Hr. Stadnicki Edw., do Kryswowic. — Wiktor Tad., do Świrza.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 10. listopada.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
7. god. zrana	330.38	— 7.4°	92.9	połud.-wsch. sł.	mgła
2. god. po poł.	329.44	— 4.8°	86.7	połud.-zach.	pochmurno
10. god. wiecz.	328.25	— 6.8°	88.5	zachodni	„ pogoda

Przegląd

spostrzeżeń meteorologicznych we Lwowie w miesiącu październiku 1858.

Średni stan barometru był 327.¹¹792 miary paryskiej przy temperaturze 0.

Najwyższy 330.¹¹84 dnia 26go wieczór.

Najniższy 321.¹¹35 dnia 29go w południe.

Największa chwiejność wynosiła przeto 9.¹¹49.

Średnia temperatura była + 10.⁰04 R.

Najwyższa + 17.⁰8 dnia 13go w południe.

Najniższa — 1.⁰8 dnia 31go wieczór.

Największa różnica była przeto 19.⁰6.

Telegrafowany wiedeński kurs papierów i weksli.

Dnia 11. listopada

1. Dług publiczny. A. Państwa. W walucie austriackiej po 5% za 100 zł. 86.50. Z pożyczki narodo. po 5% za 100 zł. 86.75. Z roku 1851 serya B. po 5% za 100 zł. —. Z konwersji kuponów po 5% za 100 zł. —; Metaliki po 5% za 100 zł. —; po 4 1/2% za 100 zł. 77.25; po 4% za 100 zł. —; po 3% za 100 zł. —; po 2 1/2% za 100 zł. —; po 1% za 100 zł. —. Przeznaczone do losowania: z roku 1834 za 100 zł. —; z r. 1839 za 100 zł. —; z roku 1854 za 100 zł. —. Losowane obligacje dawnego długu państwa: po 5% za 100 zł. —; po 4 1/2% za 100 zł. —; po 4% za 100 zł. —. Przeznaczone do losowania obligacje dawnego długu państwa w kraju uprcentowane: po 3% za 100 zł. —; po 2 1/2% za 100 zł. —; po 2 1/4% za 100 zł. —; po 2% za 100 zł. —; po 1 3/4% za 100 zł. —. Przeznaczone do losowania obligacje dawnego długu państwa za granicą uprcentowane: po 5% za 100 zł. —; po 4 1/2% za 100 zł. —; po 4% za 100 zł. —.

B. Krajów koronnych. Obligacje indemnizacyjne: Niższej Austrii po 5% za 100 zł. —; Węgier —; Banatu Temeskiego, Krocacy i Sławonii —; Galicji 84.80; Bukowiny —; Siedmiogrodu —; innych krajów koronnych —; z klauzulą losowania w roku 1867 —. Lombardoweneckiej pożyczki z roku 1850 po 5% za 100 zł. —.

2. Akcye. Banku narodowego sztuka 988; instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu 242.50; niższo-austr. towarzystwa eskomtowego —; półn. kolei Cesarza Ferdynanda za 1000 zł. 1720; towarzystwa kolei żelaznej państwa —; zachod. kolei Cesarzowej Elżbiety po 200 zł. za 100 zł. (50%) wpłaty 90.30; połud.-półn.-niemieckiej kolei komunik. 190; kolei Cisy po 200 zł. m. k. —; lomb.-weneck. kol. żelaz. —; wsch. kolei Cesarza Franciszka Józefa 66.90; austr. towarzystwa żegluga parowej na Dunaju po 500 zł. 527; Lloyd'a w Tryeście po 500 zł. —.

3. Listy zastawne. Banku narod. w mon. konw.: na 12 miesięcy po 5% za 100 zł. —; na 6 lat po 5% za 100 zł. —; na 10 lat po 5% za 100 zł. —; przeznaczone do losowania po 5% za 100 zł. —; w walucie austriackiej: na 12 miesięcy po 5% za 100 zł. —; przeznaczone do losowania po 5% za 100 zł. —; galic. instyt. kred. po 4% za 100 zł. —.

4. Losy. Instytutu kredyt. dla handlu i przemysłu sztuka —; towarzystwa żegluga parowej na Dunaju —; pożyczka miasta Tryestu za 100 zł. —.

Kurs wexlowy. Na 3. miesiące: Amsterdam za 100 holenderskich florenów 88.40. Augsburg za 100 zł. połudn. niemieck. waluty 87.60. Berlin za 100 talarów —. Wrocław za 100 talar. —. Frankfurt n. M. za 100 zł. połudn. niemieck. waluty 87.65. Genua za 100 lirów piemonckich —. Hamburg za 100 marko banko 77.45. Lipsk za 100 talarów 151.50. Liwurna za 100 lirów toskańskich —. Londyn za 100 funtów szterl. 103.15. Lugdun za 100 franków —. Medyolan za 100 zł. waluty austriack. 100.15. Marsylia za 100 frank. —. Paryż za 100 fr. 41.15. Praga za 100 zł. wal. austr. —. Tryest za 100 zł. wal. austr. —. Wenecya za 100 zł. wal. austr. —.

Na 31 dni. Bukareszt za 100 piastrow wołoskich 14.90. Konstantynopol za 100 piastrow tureckich 8.57. Wexlowe dyskonto banku narod. 5% —. procent od zaliczek banku narodowego na papiery publiczne 5% —.

Kurs złota. Dukaty ces. mennicze —, dukaty ces. pełnej wagi 4.90, korony —, półkorony —.

T E A T R.

Dziś na scenie polskiej: „Damy i Huzary,” komedia w 3 aktach Alex. hr. Fredry.

Jutro przedstawienie niemieckie na kerzysie komika p. Jana Berger: „Ein deutscher Schullehrer“ oder „Das Rendezvous im Taubenschlag.“ (Niemiecki bakalarz, czyli „Schadzka miłośna w gołębniku“), komedia w 3 aktach ze spiewami.

Kurs lwowski.

Dnia 11. listopada

		gotówka		towarem	
		złr.	kr.	złr.	kr.
Dukat holenderski	mon. konw.	4	32	4	36
Dukat cesarski	„ „	4	35	4	28
Półimperyj zł. rosyjski	„ „	7	55	8	—
Rubel srebrny rosyjski	„ „	1	31	1	32
Talar pruski	„ „	1	27	1	29
Polski kurant i pięciotłotówka	„ „	1	7	1	9
Galicj. listy zastawne za 100 złr.	bez kuponów	78	50	79	15
Galicyskie obligacje indemnizacyjne		81	10	81	45
5% Pożyczka narodowa		81	40	82	30

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 9. listopada.

Dług publiczny.

A. Państwa.

	pien.	towar.
W austr. wal. po 5% za 100 zł.	—	—
Z pożyczki narodow. po 5% za 100 zł.	86.80	86.85
Z roku 1851, ser. B. po 5% za 100 „	95.50	96.—
Metaliki po 5% za 100 zł.	86.50	86.55
dtto. „ 4 1/2% za 100 zł.	77.25	77.50
Przeznacz. do wylos. z r. 1834 za 100 zł.	322.—	324.—
„ 1839 „ 100 „	138.—	138.50
„ 1854 „ 100 „	115.—	115.25
Renty Como po 42 lir. austr.	17.—	17.25

B. Krajów koronnych

Obligacje indemn. po 5% za 100 zł.	pien.	towar.
Niższej Austrii	96.50	96.75
Węgier	84.50	85.—
Banatu Temeskiego, Krocacy i Sławonii	84.—	84.25
Galicji	84.—	84.25
Bukowiny	83.50	84.—
Siedmiogrodu	83.50	84.—
innych krajów koronnych	91.50	92.50
Z klauzulą losowania w r. 1867	80.—	81.—

Akcyje.

Banku narodowego sztuka	986.—	987.—
Instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu po 200 zł. wal. austr.	247.20	247.40

	pien.	towar.
Niższo-austr. towarzystwa eskomt. po 500 zł. mon. konw.	619.50	620.—
Północnej kolei Cesarza Ferdynanda po 1000 zł. mon. kon.	1730.35	1730.50
Towarzystwa kolei żelaznej państwa po 200 zł. mon. konw. czyli 500 fr.	268.80	268.90
Kolei Cesarzowej Elżbiety po 200 zł. mon. kon. za 100 zł. (5%) wpłaty	90.30	90.50
Połud.-półn.-niemieckiej kolei komunikacyjnej po 200 zł. m. k.	190.50	190.10
Kolei Cisy po 200 zł. m. k. po 100 zł. (50%) wpłaty	105.—	105. 5
Lomb.-weneckiej kolei żelaznej po 570 lir. austr. czyli 192 zł. m. k. z 76 zł. 48 kr. (40%) wpłaty	126.50	127.—
Wsch. kolei Cesarza Franciszka Józefa po 200 zł. czyli 500 frank. z 60 zł. (30%) wpłaty	65.50	65.60
Austr. towarz. żegl. par. po 500 zł. m. k.	525.—	526.—
Lloyda austr. w Tryeście po 500 „	325.—	330.—

Listy zastawne.

Banku narodowego w mon. kon. { Giełnie po 5% za 100 zł.	99.25	99.50
{ 10 „ 5% „ 100 „	95.80	96.—
{ przeznaczone do losowania po 100 zł.	89.50	89.90
Banku narodowego w wal. austr. { na 12 miesięcy 5% za 100 zł.	99.50	100
{ przeznaczone do losowan. po 5% za 100 zł.	85.—	85.25

Losy.

	pien.	towar.
Instyt. kredyt. dla handlu i przemysłu po 100 zł. waluty austr. za sztukę	102.10	102.20
Towarz. żegluga parowej na Dunaju po 100 zł. mon. kon.	108 —	108.15
Esterhazego 40 zł. m. k.	81.90	82.40
Salma 40 „	44.60	44.85
Palfiego 40 „	38.85	39.35
Clarego 40 „	37.80	38.—
St. Genois 40 „	39.—	39.10
Windischgrätzta 20 „	27.—	27.30
Waldsteina 20 „	27.30	27.55
Keglevicha 10 „	15.75	16.—

Na 3 miesiące.

Augsburg za 100 zł. połud.-niemieckiej waluty 5s ^e	87.70	87.75
Frankfurt n. M., za 100 zł. połud.-niemieckiej waluty	87.55	87.60
Hamburg za 100 marko banko 2 3/4%	77.40	77.50
Londyn za 100 funtów szterl. 3%	102.50	—
Paryż, za 100 franków 3%	41.—	—

Kurs złota.

	pien.	towar.
Dukaty ces. mennicze 4 zł. — 89 cen. 4 zł. — 90 cen.	14	14
Korona	8	8
Napoleonodor	35	37
Rosyjski imperyjal	8	50

KRONIKA.

(Podróże Idy Pfeiffer.) Znana z podróży swych w około świata Ida Pfeiffer odbywała je o najszczuplejszych funduszach, i według obliczenia francuskiego geografa Malte-Bruna objechała 30 do 32.000 geograficznych mil kraju, to jest 12 do 15.000 w pierwszej i 16 do 18.000 mil w drugiej podróży. Pierwsza jej podróż była w 1848 roku po śmierci swego męża do Palestyny, potem do skandynawskiego półwyspu i Islandyi, w 1849 roku odplynęła z Hamburga do Brazylii, zkąd na Tahiti udała się do Kantonu, Kalkuty, Delhów, Bombaju; ztamtąd dopiero wróciła na Persyę i Georgię do Europy. W 1851 roku przedsięwzięła podróż do przyładka, jednak niedostała się jak zamierzała do jeziora Ngami, zwróciła się zatem na Archipelag malajski, zwiedziła wyspy Borneo, Jawę, Sumatrę i Moluckie, przybyła nareszcie do Kalifornii, a w południowej Ameryce dostała się aż do źródeł Amazonu, potem na szczyt Chimborasa i Cotopaxi, zkąd podróżując na Panamę stanęła w północnej Ameryce. W 1856 roku zwiedziła Madagaskar, i ztamtąd dopiero wróciła mocno słaba do Europy. Opisanie jej podróży wyszło niedawno w francuskim tłumaczeniu.

— Wykopalska starożytna. „Revue africaine“ donosi o wykopalskach w pobliżu Szerszel, a dawniej stolicy maurytańskiej „Julia Caesarea“. Potąd odkopano posąg Dyany z sarną, popiersie Cesarza Makryna, głowę Bachusa i inne ułamki, wszystko z białego marmuru. A że w mieście Julia Caesarea znajdowały się trzy termy wielkie, przeto spodziewają się liczniejszych jeszcze znalazzków.

— (Regulamin oszczędności dla urzędników tureckich) W Konstantynopolu ogłoszono przepisy dla powstrzymania zbytku niepotrzebnego i szkodliwego. Przedewszystkiem trzymać się mają tych przepisów urzędnicy państwa. I tak niewolno im używać fajek sadzonych drogiemi kamieniami, a w biurach podawać cybuchów lub chłodników i kawy. Tylko urzędnicy wyżsi mogą używać powozów dwusprężnych i utrzymywać kilku jeźdźców do usługi. Urzędnicy podrzędni (od bali niżej) mają jeździć tylko jednokómką, a łodzi (kaiku) tylko dwuwiosłowej używać.